

CAPÇALERA

BUGERRONS EN FESTA

Dins la qüotidianitat de la vida de cada dia nos trobam en què no són poques les coses que una persona pot fer ben totasoleta: treballar, estudiar, cantar, passejar, morir..., però no és possible celebrar una festa en solitari. ¡Quin ridícul més espantós faria aquell home, aquella dona, aquell infant, que sortís a plaça i es posàs pel seu compte a fer festa!

Per a què una comunitat, una vila, un poble, un país estigui de festa és necessari que tots s'hi comprometin de bon de veres, que desapareguin les barreres que a vegades nos divideixen en actors i espectadors; que tots per damunt les fronteres socials, les tendències i opcions polítiques, ens retrobem de bell nou ja què estam destinats a lluitar per una mateixa causa: l'engrandiment de la nostra col·lectivitat, que té un nom: BUGER, teixida amb una història de segles, que no sempre ha estat de color de rosa, i que no sempre els vents ens han vengut a favor a les hores de fer valer el nostre nom davant els pobles veinats. Però mai ha retallat a la nostra comunitat el poder desenvolupar la seva dimensió festosa a les darreries del mes de juny, acabats d'entrar ja dins l'estiu, al voltant de les festes de Sant Pere, tant si han estat com no anys de bona anyada.

Es entorn de ant Pere que el col·lectiu bugerrons s'han consolidat i han aferrat com a poble; és entorn de Sant Pere que els nadius de Búger, sense escatimar sacrificis, han edificat l'Església que dóna fisonomia a la seva comunitat; és entorn de Sant Pere que els moradors de l'antiga alqueria de *buzar de rahal algebel* han compartit el sentiments d'alegria, de bon humor, de goig; en una paraula el desig de fer festa.

Es per això que encara avui, que pareix que el món s'ha estatuficat, que els homes i dones semblen com si shaguessin tornat de cartó, que la gent es passeja en cares llargues..., els bugerrons viuen en festa, des del més nin fins al més vell, des del que vigila les vint-i-quatre hores del dia el turó on s'aixeca la vila fins al qui per diferents motius solament pot assaborir les delícies de ca-nostre uns dies o unes hores a la semana, tots però tots celebren gojosament la festa del seu patró, Sant Pere.

Treballem entre tots, per a què les nostres festes patronals siguin de tots, amb tots i per a tots.

Búger, maig 82

Què bé tots units mans amb mans en el lluitar!
Què bé tots germans, en el sofrir i en el festetjar!

Els nostres carrers:

¿Questió de noms, qüestió d'identitat; qüestió de futur?

Un dels recursos que té la persona humana per a mostrar que és qualcú, o, amb altres paraules, per a manifestar que hom és senyor de les coses, és el de donar-lis el nom. Això ho veim cada punt en el camp científic: els instruments, les medicines, etc., reben el nom amb que seran coneguts. També això fou palpable a l'època en que els occidentals envahiren altres països: donant-los el nom indicaven que aquell indret s'ho feien seu o del qui els enviava o pagava.

Podríem fer un llarg recorregut pel camp de la toponímia; però ens ho estalviarem, aturant-nos una mica en el nom de les nostres illes, concretament les Balears. Ja en temps romans foren conegudes una com "major" i una altra "menor", ateses llurs dimensions, encara que no exactament la respectiva importància històrica. Aquests noms depenents de l'extensió illenca es troba a l'origen de "Maiorica" i "Minorica", denominació que ha resistit i perdurat més que l'època romana, vàndala, bizantina, islàmica, catalana, de regne independent, del règim de confederació, règim de província, fos aquest dins monarquia o república, en llibertat democràtica o en submissió de dictadura, i torna a cobrar una certa personalitat dins la incipient democràcia que es diu de les autonomies. El nom de les nostres illes ha mantingut la seva identitat, passant també, per les llengües que han estat pròpies, d'una o altra forma, aquí, com han estat el llatí, una mica de grec, l'àrab, i des de 1229 el català. Els noms que han tingut els veïns peninsulars, o del continent europeu, o africà, han canviat molt més, i, podem dir-ho, la majoria d'ells són molt més moderns, cosa que no els fa ni millors ni pitjors.

Podríem fer el repàs als noms dels pobles, montanyes, valls, torrents i fonts; però aniríem massa lluny.

Els noms dels carrers

Ara, hi ha uns noms que els nostres avantpassats varen donar als carrers dels nostres llogarets, pobles, viles i ciutats. Un carrer es diu del Torrent, perquè al capdavant hi passava un corrent d'aigua; l'altra via es diu del Pou, perquè els nostres padrins n'hi cavaren un per tenir aigua per a beure i abeurar el bestiar; un tercer carrer es diu de la Costa, perquè el terreny fa una pujada. Hi ha carrers Nous i Vells, i no manca el carrer Major, donada la seva antigor o atesa la seva importància dins el lloc. Ens podem trobar amb el carrer del Metge, Apotecari, Mestre o Vicari Tal, perquè foren homes ben arrelats dins el poble. Els carrers amb aquesta retolació feta espontàniament per les generacions que ens precediren, són un capítol de la història viva i pròxima, que ens ajuda a descobrir com varen viure els nostres avantpassats, i avui nosaltres ens hi podem trobar; bé, ens hi voldríem poder trobar.

Perquè, modernament els qui han governat han usurpat a la comunitat el poder de donar el nom als carrers i, amb una mania poc assenyada, els han dedicat a persones o gestes ben llunyanes, moltes vegades, o adscrites a un bàndol o partit. El nom dels carrers ja no ha servit pès com expressió de la vida, sinó com a senyal de domini d'uns sobre altres. S'ha acabat amb un espai de la cultura popular, convertint-lo en rètol de partit, o en signe de dominació, quan quasi per tot arreu, els han posat en una altra llengua que per molt respectable que sia, no és la nostra.

La novella democràcia de que disfrutem perquè maleveja ser el que el nom indica "poder del poble", reconeix una capacitat de gestió als representants municipals, per tal que puguin donar, en el nostre cas retornar, els noms als carrers on discorr la nostra vida. Aquesta capacitat d'una certa autonomia municipal ha estat ben rebuda per tothom que té sensibilitat de poble, i, a certs indrets, ha trobat batles i regidors sensibles a la vida del poble.

Malhauradament no per tot arreu hi ha hagut encerts; però la preocupació per una normalització de la convivència, llevant noms moderns que recorden divisió, guerra, domini, etc., s'ha de considerar com una passa endavant. Molts de noms populars arrabassats sens motiu, han tornat al lloc on la vida els havia posats; els nostres pobles, així, es tornen trobar, a poc a poc, amb un capítol de la seva història que, senzillament, els havia estat robada; per aquest camí ens acostem a un recobriment de la identitat col·lectiva.

La dissort, però, es greu a aquells pobles on el patrimoni cultural no sembla interessar a batles i regidors; on no ha passat res, i la misèria cultural segueix regint. Mereix la pena que hom els recordi que, si tenen un poder, és perquè els ho ha donat un poble que segueixen desconeixent! Més encara, ells haurien de ser els primers en fer possible que la memòria de la història viva del poble retorni a la comunitat que els ha elegit. Convendria que es llevassin del cap malvicis de caciquisme de començament de segle, o de la ignorància del poble més recent. Els nostres ajuntaments, no solament han de seguir el recobriment democràtic, que implica el recobriment de la nostra història, llengua i cultura, sinó que l'han d'impulsar amb iniciatives constructives.

A vegades es sol al·legar que s'ha d'anar a poc a poc; cert, cal una pedagogia i hom espera que els canvis tinguin per endavant informacions, explicacions i debats que, per cert, no pogueren dur-se a terme pels anys 1936 ó 1940, quan el baratar els rètols de les vies públiques es feu de pressa i amb garanties de que fossin més respectats que no ara. També és cert que els pressuposts municipals no arriben a tot. Valdria la pena fer memòria de que els anys en que es feren aquells grans canvis no es recorden precisament com anys d'eufòria i abundància. I, els canvis no es feren gratuïtament. De tota manera, no es tracta de finançar canvis per canviar, sinó que és una inversió d'ordre cultural, com pot ser la d'organitzar unes festes realment populars, inaugurar o restaurar un monument, etc. Tot el

JOSEP M. LLOMPART

PREMI D'HONOR DE LES LLETRES CATALANES

El President de l'Obra Cultural Balear, Sr. Josep M.ª Llompart, ha estat distingit amb el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes, que enguany s'ha concedit per catorzena vegada. Es la segona vegada que recau en un autor de les nostres Illes. Anteriorment, l'any 1971, l'havia obtingut el savi lingüista Francesc de B. Moll.

El Sr. Josep M.ª Llompart va néixer a Palma l'any 1925. Es llicenciat en Dret i, a més d'esser President de l'Obra Cultural Balear, és Vice-president de l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana. Ha impartit lliçons de Literatura Catalana a la Delegació a Palma de la Facultat de Filosofia i Lletres de Barcelona, als Cursos d'Estiu de Català a Mallorca i a la Universitat Catalana d'Estiu de Prada de Conflent. Es també assessor literari de l'Editorial Moll.

Es considerat un dels millors poetes actuals dels Països Catalans. Darrerament la seva poesia havia estat premiada amb el Premi de la Crítica "Serra d'Or", amb el Premi Nacional de la Crítica i amb la Lletra d'Or.

S'ha destacat també com a crític literari. La seva labor, com a crític, ha aparegut en nombrosos articles, discursos i pròlegs, una part dels quals s'ha publicat fa poc en el seu darrer llibre "Retòrica i poètica". Es autor també del llibre "La literatura moderna a les Balears".

No menys important que la seva labor d'escriptor és la labor d'animador cultural que ha exercit dia a dia des de fa molts d'anys. En aquest sentit no creim que sigui gens exagerat considerar-lo mestre dels joves poetes i escriptors mallorquins, els quals a casa seva o al seu despatx han trobat sempre estímulo i orientació. Ha ostentat la representació de Mallorca en nombrosos actes celebrats al Principat o al País Valencià i nosaltres, els mallorquins, ja el coneixem prou per la valenta actitud amb què ha sabut defensar els valors que ens identifiquen com a poble.

Per tot això s'ha fet mereixedor d'aquest premi, el més important, sens dubte, dels que es concedeixen avui en els Països Catalans.

Enhorabona al Sr. Llompart i enhorabona a tots els mallorquins, perquè tots ens sentim honrats juntament amb ell.

REDACCIO

poble, amb els rètols històrics és un monument i una memòria viva. I sembla que aquesta tasca és ben digne d'uns ajuntaments democràtics.

Per aquestes i altres moltes raons, hom comença de tenir un cert dubte sobre el grau de sentit democràtic d'aquells consistoris que encara no han trobat una estona per a estudiar, o fer-ho fer, la nomenclatura dels carrers del seu municipi, llogarets inclosos, i veure com poden oferir un conjunt que recompongui la història de la comunitat que regeixen. Tal volta, més que sensibilitat democràtica, manqui moltes vegades una cultura elemental que els permeti apreciar que la comunitat que representen no començà ahir, ni per decret. Tal volta hagim de reconèixer que aquesta cultura ens manca un poc a tots, perquè no hem tengut una escola ni uns mitjans de comunicació que ens la poguessin acostar. Però ja comença a ser hora que aquells que ens representen facin un esforç per a temer-se'n de que hi ha molts d'instruments per a refer el propi bagatge cultural: cicles de conferències, exposicions, promoure investigacions, creació intel·ligent de biblioteques, etc.

Nomen est omen

Es a dir, el nom és un presagi. Els antics demostraren un sentit molt fi respecte dels noms, en els quals hi vegeren un projecte del futur de la persona o institució que el portava.

Aquest aspecte dels noms també és aplicable als carrers dels nostres pobles. Es un dels molts àmbits on poden començar a dibuixar com volem el nostre futur: arrelat en una llarga història, amb participació de la força que ens dóna la nostra terra, amb la forma de treballar, de lluitar per una vida més humana; amb la presència d'aquells avantpassats que hi visqueren i l'estimaren; amb afirmació del projecte de tolerància i pau que, constitucionalment, regeix, i amb el desig eficaç de que la identitat cultural i lingüística de Mallorca s'afermi i desenvolupi cada vegada més. Per això, cal tenir memòria de lo que hem estat i sobre quí som i com volem ser. Tot això ho podem escriure una mica als nostres carrers, com un indicatiu del tipus de futur que volem ¿o del que volen o volgueren solament alguns?

JOSEP AMENGUAL I BATLE

BUGER I LA INQUISICIO

Entre els processats per causes de fe els anys 1593-95 hi veim Miquel Estrany pagès de Búger de 25 anys d'edat, "acusado de que diciéndole cierta persona: ha vel lacazo, ya te has confessado y no te han querido absolver ni has comulgado", va respondre que havia trobat una hòstia "y la había comida y bebido y quel mismo se había comulgado, y de que diciéndole que no le habían querido absolver dixo: mal año para el fraylazo, que me ha pasado por la cabeza de darle un bofetón".

Com ja he dit al principi, la Inquisició també perseguia la bigàmia. He trobat un cas referent a Campanet: "Penitenciado con abjuración de levi, azotes y gale-ras. Juan Tortella alias Ponset, natural y vecino de la villa de La Puebla de esta isla fue testificado por dos testigos mayores de que estando casado en dicha villa con Cathalina Huguet de la villa de Campanet, de esta isla, se avía casado segunda vez con Bárvara Armenguala en la villa de Luma-yor de esta dicha isla en 9 dias de el mes de febrero de 1668. Y que en 15 del mismo avía ydo por la noche a dicha villa de Campanet en dónde estava su primera muger y la avía muerto, por lo qual le avía preso la Justicia, y estaban en las cárceles reales de esta Ciudad de donde fue repetido, sacado y traydo a las de este Sancto Officio..."³

Pere Fanals, nadiu de Maria però habitador de Ciutat, l'any 1695 tengué 7 testimonis que declararen contra ell davant el Sant Ofici acusant-lo de les grans alabances que feia de la seva persona i de l'habilitat en trobar tresors ocults, "y de que uno que actualmente se buscava en el lugar de Búger lugarçito de la villa de Campanet por otros hombres no lo sacarían si no lo quería él", i essent cert dia a Campanet parlant amb altres homes digué que endevinaria quantes tatxes i claus hi havia en el sostre o sòtil de la camba on estaven parlant, i que "hizieron la apuesta y la ganó por haber acertado en el

número de clavos fijados", que eren 107. Fou suspesa la causa.⁴

També es donaven casos, amb molta freqüència, de mallorquins que eren captivats pels moros i turcs i que després renegaven de la religió catòlica.

Antoni Horrac, del lloc de Maria, l'any 1761 fou acusat davant la Inquisició per un pescador de Ciutat, Jaume Roger, que els dos havien tengut una conversa i l'acusat li digué que havia estat captiu a Alger on havia renegat de la fe catòlica.

Joan Maura pescador de Portocolom, fou un altre testimoni que declarà que havia estat devuit anys captiu a Alger on conegué a Antoni Horrac de Maria que exercia de calafatador el qual li digué que havia renegat de la religió catòlica, "Expresándole las ceremonias que havia practicado y que le habían circuncidado", i afegí "que se había quedado christiano de corazón y que solamente lo había executado para pasarse a España"; però de fet anava vestit com els moros i s'anomenava Mustafà. Anant a Nàpols juntaments amb altres captius per escapar, passant a Mallorca, "y que había oydo se empleava en contravandos".

Un altre testimoni citat a declarar fou Bernat ureda del lloc de Búger, de 39 anys d'edat, mariner d'ofici. Diu que pels anys de 1754 era captiu a Alger on va conèixer a Antoni Horrac de Maria que feia de soldat a Orà però fugí i després fou captivat pel Bey d'Alger. Finalment declara l'acusat i digué que va viure a Maria fins els 17 anys que passà a Barcelona servint el cos d'artillers durant 20 mesos, passant després a València exercint de pescador i cert dia mentre pescava fou pres i el portaren a Alger on exercí alguns anys l'ofici de "calafate de los navíos de la Regencia" i amb motiu d'una brega que va tenir amb un moro va tenir por que el castigassin i per esquivar algun mal va decidir fer-se moro "y así pasó a casa del Bey y le manifestó su voluntad y

con su orden le dieron los vestidos de moro y le circuncidaron, sin haver hecho ceremonia alguna y aunque en lo exterior se trató como moro en lo interior se mantubo christiano, y con esto se libró del castigo que se temía. Y deseoso de bloverse a España pasó a la conquista de Túnez con el ejército de Argel para lograr con este motivo ocasión de embarcarse lo que consiguió en un bagel francés y con el desembarcó en Marsella en dónde se havia confessado sacramentalmente"; el varen absoldre i li imposaren penitències saludables. Traslladat a Barcelona passà a Mallorca on passava el temps "trabajando en el campo y también en entrar algunos contravandos".

Els senyors inquisidors no li varen admetre aquesta confessió, ja que els fets reals eren que servint d'artiller a Barcelona va desertar i per això el condemnaren a servir durant sis anys "en el Presidio de Orán y haviendo ido y experimentado grande miseria y trabajos, aburrido, resolvió pasarse a tierra de moros". La sentència del tribunal fou: havia de sortir enn aute públic de fe en forma de penitent, abjurar de levi, absolt "ad cautelam", greument reprès, comminat i advertit, que fes uns exercicis espirituals i confessió general i que servís durant sis anys el rei "en los arsenales".

RAMON ROSSELLO

NOTES

¹ AHN - Inquisició, llibre 860 f. 136 v., llibre 862 f. 201 v.

² AHN Inquisició, llibre 863 f. 28-31 v.

³ AHN Inquisició, llibre 864 f. 96 v.

⁴ AHN Inquisició, llibre 866 f. 259 v.

⁵ AHN Inquisició, lligall 1.716 n.º 31, f. 7-10 v.

L'ARXIU MUNICIPAL DE BUGER

Davant la situació deplorable en que es trobaven la majoria d'arxius municipals de la nostra illa, el Consell de Mallorca va prendre l'acord, amb algun retràs, d'iniciar un programa de conservació i catalogació dels seus fons documentals. El poble de Búger, a través, del seu arxiu, fou un dels deu primers que es varen veure afavorits per tal acord. Per aquest motiu el mes de gener passat un equip d'especialistes, sota la direcció d'Antoni Mut Calafell, compost pels llicenciats en Història Joan Ensenyat, Elvira Gonzalo, Dolors Medrano i Gaspar Valero, iniciarem els treballs d'ordenació de l'arxiu municipal. La documentació del mateix, bàsicament dels segles XIX i XX havia ja estat ordenada per Jaume Lladó Ferragut fa algun temps, la qual cosa havia permès conservar amb un mínim d'ordre la documentació existent. Però la no utilització dels mètodes de seriació i la continua entrada de nova documentació havien fet ja quasi bé inoperant l'antiga catalogació.

En vista d'això optarem per iniciar el treball de bell nou. En primer lloc passarem a fitxar un per un, tots els lligalls i llibres existents i a formar amb la nova documentació, nous lligalls agrupant-la en ambdós casos segons la seva temàtica i cronologia. Posteriorment i una vegada catalogat tot el material existent a l'arxiu, l'anarem agrupant formant grans sèries temàtiques que permeten coherentitzar la documentació existent, sense que això vulgui dir que cada un dels lligalls o llibres que les componen no tinguin en si mateixos un valor propi.

Entre les sèries que componen l'arxiu municipal les més destacables serien les referents a: Govern municipal; que es troba formada per les següents subsèries: Borradors d'actes d'Ajuntament, Actes de Plenaris d'Ajuntament, Actes de la Comissió Gestora de l'Ajuntament, Actes d'Ajuntament per assumptes de "Reemplazos" i ademés de les disposicions legals que d'una manera o altra fan referència a l'Ajuntament.

De totes aquestes subsèries la més important és la de les Actes de Plenaris d'Ajuntament tant per lo específic del seu tema com per la seva continuïtat, si bé en les referents al segle XIX es troben alguns buits, com és el cas de les que van de 1822, any de la constitució efectiva de l'Ajuntament fins a 1836, en el que trobam la primera acta de sessió conservada.

La sèrie d'Abasteixements engloba tota la documentació referida a la producció i al consum agrícola i ramader i als seus derivats (molturació de gra, fabricació d'oli...), especialment a efectes de

control i també, en èpoques de crisi de subsistències, de racionament. La sèrie es prou completa pel que fa al segle XX, sobretot als anys de la postguerra, 1939-1950.

La documentació comptable de l'ajuntament constitueix una de les sèries de més amplitud de les que componen l'arxiu. Es destaca dins aqueste sèrie de comptabilitat la subsèrie de "Presupostos" que va desde 1846 fins a 1975 amb molts pocs buits, com també les subsèries de llibres que ens permeten seguir d'una manera pormenoritzada l'evolució econòmica del municipi.

L'arxiu disposa d'una sèrie de correspondència prou completa. Trobam aquí catalogades totes les cartes rebudes o enviades per l'Ajuntament de Búger i els registres d'entrades i sortides de les mateixes. La subsèrie d'entrades comença a l'any 1844 és a dir 22 anys després de la fundació del municipi que manté una continuïtat fins a l'actualitat d'una forma molt completa, no essent així a la subsèrie de sortides que es troba mancada de tota la documentació del segle XIX i els primers 40 anys del segle XX. Conté aquesta sèrie, també, la correspondència referida a Milícies, abasteixements, "Fiscalia de tasas", "Instituto Nacional de Estadística".

La sèrie de tributació està formada per tota la documentació referent a impostos que era tramitada a través de l'Ajuntament. Hem de destacar els Catastres i Amillament del segle XIX. La documentació es nombrosa i amb pocs buits.

Entre altres sèries trobam les de Milícies, Ordre públic, Sanitat, Subvencions, Instrucció pública, Estadística, Falange amb escassa documentació, Eleccions que conté una documentació prou interessant és destacable la que fa referència a eleccions generals i municipals, donant-se el cas en aquest arxiu de trobar-se complets els expedients referents a les eleccions generals i municipals desenvolupades durant la II República.

El jutjat municipal està ordenat en cinc apartats que contenen tot el seu fons documental. Administració, Expedients processals, antecedents penals, registre de propietats i registre civil aquest darrer el més interessant per la temàtica que conté.

Una vegada que el material de que consta l'arxiu està en condicions d'esser utilitzat, esperam i desitjam que pugui fer un bon servei a tot el poble de Búger, tant en el sentit de que les carpetes i lligalls que guarden els papers del passat comú del municipi no siguin sols reducte dels "lletra-

ferits" de sempre, sinó que puguin ésser elements vius de consulta i estudi a l'abast de tothom, com perquè l'actual situació, després de l'ordenació i la catalogació suposi un estat òptim de conservació i perduració d'un material que d'altra manera s'hagués anat deteriorant i perdent amb el consegüent perjudici per a la configuració cultural de Búger, i com a tal, de Mallorca.

No volem acabar sense donar les gràcies a la corporació municipal i al personal de l'Ajuntament per la seva col·laboració, així com als responsables del "Diari de Buja" per donar-nos aquesta possibilitat de fer pública la tasca realitzada.

JOAN ENSENYAT I QUINTANA
ELVIRA GONZALEZ GOZALO
DOLORS MEDRANO I BOSCH
GASPAR VALERO I MARTI

Notícies del nostre poble

DESAPAREIX LA FIGURA DEL SABATER

Amb la mort de l'Amo'n Miquel Payeras Capó, de Ca'n Borreó, el passat dia 1 de maig, desapareix de la nostra vila la figura del sabater que a qualsevol hora i qualsevol dia sabíem que ens netejaria les sabates o ens canviaria els tacons esquincats. On haurem de portar ara les sabates quan necessitin mà de metge?

POBRESA DE COMUNICACIO

Vivim en una societat plena de "fils i d'aparells" per a la comunicació: telèfon, televisió, radio, premsa, cinema, revistes, etc. Hi ha més paraules que mai! Però hi ha manco "homes de paraula", d'amistat, de sinceritat. Els "fils" dels mitjans de comunicació en lloc d'aproximar-nos els uns als altres, sembla que ens serveixen de xerxa per embolicar-nos, per enredar-nos, fins i tot, de mortaià per al cadaver de la comunicació clara i neta.

Som pobres de comunicació, de conversació, de diàleg. S'en queixen els esposos, els fills i els pares, els vells. Per això mateix, a joves, nins i adults no els queda més remei que algun gest extraordinari i provocatiu per cridar l'atenció al veí, al familiar o a l'amic, per a denunciar el drama de la incomunicació ("cadascú a lo seu", "cada ú a ca seva"), de l'aïllament, del tancament egoista (quantes "tanques" tenim a Mallorca!), de la manca d'afecte dins una societat avara de relació entre les persones (quasi bé només es parla de relació quan es toca el tema de les relacions prematrimonials!) i també sorda pel clam i el crit, pel desig i la necessitat de l'altre (ningú té temps per ningú!).

La pobresa de comunicació és arrel de moltes altres marginacions i pobreses. I és una greu acusació.

Amb tot, tenim cura per aquesta malaltia: la radicalitat i la tendresa. Es tracta, doncs, de passar de l'almoïna de la visita distant o de la revolució imposada, a la dignitat de l'amor, del compartir d'aprop temps i sort, salut i taula, pa i paraula. Tots sabem que una carícia, una besada, un menjar plegats, una veu càlida i amiga ha curat més gent del suïcidi i de la desesperació que mils de principis, centenars de dogmes i dotzenes de receptes.

La tendresa certament no elimina ni el vigor (no dic rigor) ni la força; ans bé els fa necessaris com acte d'estimació que exigeix o comporta sofriment i lluita. Sense un projecte de radical transformació cultural, social i econòmica no hi ha tendresa que hi valgui. Però, sense tendresa no hi ha home nou ni nova societat. I aquesta és tal volta la tragèdia dels qui treballen en el camp social: posar-hi en totes les coses que fan (que feim) tendresa i lluita, i que aquesta doble actitud, viscuda a la vegada, es compregui.

Cal aconseguir una millor comunicació i unes relacions humanes més alliberadores i això ens compromet a un canvi dels cors i de les estructures, per tal d'anar construint un món més just i solidari.

Juny 1982

TOMEU TORRENS I TORRES

**Concert de la
Coral dels Antics Blavets**

Per el seu interès, publicam les paraules que es pronunciaren amb motiu de la Presentació del Concert de la Coral dels Antics Blavets que va tenir lloc a la Festa del Jai a Búger (2 Maig 1982).

Bones tardes, senyores i senyors...

A la sobretaula de les festes grans sempre hi sol haver, bé una poesia, un parlament o unes poques paraules. Aquesta festa d'avui, malgrat no sia gran, és entranyable pels més vells i, gràcies a Déu, retrobada i fortament recuperada, pels joves d'avui. Per això la Coral dels Antics Blavets vol dir-vos unes paraules.

Hem vengut, convidats per la Delegació a Búger d'Obra Cultural Balear i per complaure a dos bons amics nostres i companys de la Coral, En Bartomeu i En Bernardí Amengual.

El marc és corprenedor. La natura ha esclatat i la verdor apareix per tot arreu, sota les alzines de Cas Povil i de Ca l'amon Pep Fumeta, volem enaltir els vostres esperits amb el cant i la joia de les coses nostres, també, a poc a poc sortosament retrobades.

En totes les nostres actuacions volem fer arribar al poble la música que tant vivament expressa els sentiments i batecs d'aquest poble.

Com tots sabeu el nostre poble fins fa poc, i encara avui a certes contrades endormissat, a causa dels atropells a que ha estat sotmès des de fa molts anys, i que han ferit la fibra més sensible del seu ésser. Tots ho hem viscut. La nostra llengua, silenciada i astutament perseguida, així com els costums i la música. Interessos, amagats baix l'excusa de la por i d'un mal entès separatisme, han ofegat i oprimint aquest poble. Sortosament, manifestacions com aquesta que avui vivim a Búger, han sorgit per tot arreu; la cultura es va normalitzant i la gent se n'adona del ridícul que suposa no entendre ni escriure la nostra llengua. A molts de pobles les plaques dels carrers retroben els seus noms primitius i en la nostra llengua.

MALLORCA

Jo l'estim aquesta terra,
terra que Déu m'ha donat,
des del pla fins a la serra,
del camp fins a la ciutat.

Estim el blat que s'enfila,
els recs que corren pels horts,
el trull xalest de la vila
i la tristesa dels morts.

Els garrovers i els pinars,
l'aviram i les ovelles,
les pletes i els olivars,
les nits brufades d'estrelles.

Les serralades marines,
els covals dels vei-marins,
les barques i les gavines
que se perden mar endins.

Els vestigis del passat,
els talaiots i els foners,
les coves que han estotjat
els habitants primers.

Les platges on arribaren
les àguiles dels romans,
i els palaus on reposaren
els reietons musulmans.

Mallorca del meu amor!
Jo sent per tes encontrades
els cavalls de les mainades
de Jaume el Conqueridor!

El Rei que ens deixà estampada
la sang del nostre esperit,
la llengua tan estimada
que mai per mai ha emmudit.

El seu escalf va forjar
un poble de bella gent,
un reialme sobre el mar,
centinella d'Orient.

Cimera del Puig Major,
Torrent de Pareis, Gorg Blau!
Sobirana visió
de sublimitat i pau!

¡Miramar del Foll d'Amor
Ramon Llull, Barba Florida!
¡El gran Pi de Formentor,
ideal de nostra vida!

¡Balanguera filadora
del passat i del futur,
aranya somniadora
d'un país digne i madur!

Anima del nostre poble
feta d'amor i bondat,
que t'engrondes, com un roure
secsat per la tempestat.

Joventut nostra desperta!
En aquest temps decisiu,
sols tu tens la porta oberta
a un món nou que ja ens somri

¡Endavant, sense aflluixar
de ta saba mallorquina!
Llabor humana i divina,
que sempre ha de perdurar.

JOAN FRANCESC MARCH

En el concert que hem preparat, sentireu cançons que també donen entendre i clarament manifesten que la nostra identitat com a poble arranca de les arrels més profundes de la nostra música popular.

Dirigeix la Coral En Vicenç Juan Rubí, organista de Lluc, qui, com recordareu, l'any passat donà un concert a l'orgue restaurat de la vostra església parroquial.

JAUME GUAL MORA

Festa d'Es Jai

Igual que en aquests anys passats, l'Obra Cultural Balear s'encarregà de l'organització i realització d'aquesta festa que de cada any adquireix més popularitat, tant pel seu arrelament tradicional, com pel programa variat i suggeritiu que ens ofereixen.

Enguany les festes començaren dia 25 d'abril amb un animat concurs de dibuix a l'aire lliure per a nins i nines d'edat escolar. Tots ells demostraren una gran sensibilitat en els dibuixos que presentaren. N'hem de destacar un que demostrava haver assimilat les maneres artístiques de Joan Miró.

L'horabaixa va tenir lloc en el camp municipal d'esports una gran tirada de bassetja, en la qual varen participar 35 foners. Aquest esport, que es presentava per primera vegada va despertar molt d'interès i n'és una bona prova l'extraordinària afluència de públic que hi va acudir. Es una de les poques vegades que he vist tan concorregut el camp de futbol.

Acabat aquest acte, en el local social de l'Obra Cultural es va fer la repartició dels trofeus als guanyadors del concurs de bassetja i dels premis als guanyadors als concursants de dibuix.

Dia 1 de maig va continuar la festa amb un marathón per a gent gran i per a gent menuda que va atreure molta de gent, tant de concursants com d'espectadors.

El mateix dia, cap a les tres de l'horabaixa i fins a entrada de fosca hi hagué una autèntica festa infantil amb corregudes a peu, corregudes de cintes, trencadissa d'olles i altres jocs variats.

Diumenge, dia 2, la gran diada de les festes, a partir de les vuit del matí es va començar a sentir

la música que ambientava els carrers i aviat es varen començar a veure els corredors que havien de participar a la Gran Carrera Ciclista comarcal. Hi varen prendre part més de quaranta corredors.

Després d'aquest acte, la gent començà a omplir el Reial de la Festa, a Ca's Povil on s'havia de celebrar l'acostumat circuit per a al·lotes i al·lots, que va constituir un èxit total. A la una es va fer l'entrega de premis als guanyadors i, acte seguit, va tenir lloc el Dinar de Germanor que va arregar més de quatre-cents comensals davall les alzines de Ca'n Fumeta disposats a assaborir la calderada d'arròs brut que havien preparat els cuiners oficials: En Joan "Murero", En Biel "Garindo" i Na Catalina d'En Pep Capó, dirigits tots per en Tomeu Amengual.

Després d'aquest memorable dinar de germanor la Coral dels Antics Blavets de Lluc ens varen obsequiar amb un deliciós concert, que va ésser molt aplaudit per la gentada que s'havia congregat davall les alzines.

A continuació hi hagué ball de bot i, al mateix temps, qui volia podia assaborir els clàssics i gustosos bunyols que un grup d'experts havien elaborat a les ordes d'En Bernadí Amengual. D'altres

mentrestant, es passejaven i feien temps per veure arribar Es Jai, una vegada més encarnat en la persona de l'amo En Pep "Bolletí", el qual carregat d'avellanes, caramells i siurells, procedent de la fira de Sineu, va arribar cap a les sis de l'horabaixa i va ésser rebut amb crits d'alegria i aplaudiments. El varen acompanyar fins al carrer Major on va continuar el ball de bot fins a les 9'30. La festa va acabar amb un grandió castell de focs artificials, obra de la pirotècnica Paulina Puig. Tan extraordinari fou aquest castell de focs, que ni els més vells recordaven haver-ne vist cap mai de semblant.

Dia 15 del mateix mes de maig a les 6 de l'horabaixa a l'església parroquial de Sant Pere, l'Orquestra Simfònica "Ciutat de Palma", dirigida per Juli Ribelles, ens va oferir un concert que va merèixer uns calorosos aplaudiments del selecte auditori que omplia l'església. Amb aquest acte donàvem per acabada Sa Festa des Jai d'enguany, que ha constituït un èxit més de l'entitat organitzadora, la nostra Delegació d'Obra Cultural Balear.

El cronista no pot acabar aquesta ressenya sense donar les gràcies a tots els que han contribuït a fer possible la celebració d'aquesta festa entranyable. Una menció especial mereixen En Bernadí i En Bartomeu Amengual, Na Polita Saletes i En Rafel Capó, En Jaume Gamundí i, sobretot, N'Antoni Maties i En Miquel Pericàs que són l'ànima de la festa.

Molts d'anys a tots i fins a la pròxima celebració de Sa Festa des Jai,

EL SENT CATANY

COMISSIO MUNICIPAL DE SANITAT

Informació i educació sanitària als veïnats

Les rates, els seus costums i la seva lluita

Einstein digué de les rates: "Es un animal tan perfecte, que, si pesassin vint kilos, serien els reis de la terra". Aquests animals estan dotats per la naturalesa amb unes qualitats tan extraordinàries, que el seu poder és enorme. N'hi ha nombroses espècies, s'adapten a tots els climes, qualsevol lloc per petit que sigui els serveix de refugi, s'alimenten de qualsevol desperdici i es desplacen per tots els procediments possibles i, per si això no fos prou, són d'una fecunditat extraordinària.

Les espècies que ens interessen a nosaltres són: la rata negra, la grisa o de les clavegueres i el ratolí domèstic.

Les seves característiques més interessants són:

	Rata negra	Rata grisa	Ratolí
Peso (g)	200-250	250-500	15-30
Longitud (cuerpo y cabeza)	20 cm.	25 cm.	10 cm.
Longitud de la cola	Mayor que el cuerpo	Menor	Igual
Madurez sexual (meses)	3	3	45 días
Duración gestación (días)	22	21	19
Número de crías	4-10	8-12	5-10
Duración vida (años)	2-4	2-4	2

La seva fecunditat: Es prodigiosa, si es té en compte que una sola parella, col·locada en condicions ideals, podria produir 30.000 cries a l'any. Degut als seus enemics i a la naturalesa que hi contribueixen i ajuden l'home en la seva lluita contra elles, el problema no és tan greu.

Els seus sentits

La vista. Es el sentit que tenen manco desenvolupat, ja que per viure prefereix llocs obscurs.

Oïda. La tenen poc desenvolupada.

El gust. Es un arma que utilitza per conèixer les substàncies que li poden fer mal.

Olfacte. Es finíssim. Se'n serveix per distingir els aliments.

El tacte. Es molt sensible i se'n serveix, especialment amb els pels del nas, per trobar forats i passadissos, obstacles i aliments.

El seu habitat: Es un animal inquiet i vol estar sempre en moviment, recorrent el terreny i generalment no es mou dels mateixos túnels i forats.

La longitud d'aquests desplaçaments depèn del menjar. S'ha pogut comprovar que a vegades ha recorregut 4 quilòmetres. Sol fer aquests desplaçaments de nit i protegint-se amb els accidents del terreny, parets i altres obstacles.

La seva agilitat: Es extraordinària. Camina per damunt cordes i fils de ferro amb gran facilitat. En el laboratori s'ha vist que té una memòria magnífica i recorda perfectament tot quant li ensenyen.

S'enfila àgilment per les parets i salta fins a una alçada d'un metre.

Es pot tirar d'una alçada de 8 a 10 m. sense que li passi res i pot bussejar perfectament, cosa que li permet passar a l'interior d'una casa a través del sifó del WC.

Alimentació: Per tractar-se d'un animal rosegador les seves dents incisives creixen constantment. Es per això que té necessitat de rosegat continuament.

La quantitat d'aliment que consumeix diàriament una rata es calcula en un deu per cent del seu pes, és a dir, de 10 a 50 grs. diaris. Una persona, comparant-la amb la rata, hauria de menjar de 6 a 8 kgs. diaris.

La rata parda sol menjar també carn, ous, animals petits, i ataca sovint els animals grossos i, fins i tot s'ha donat el cas de rates que han atacat nins de pocs mesos.

Es pot calcular, sense por d'equivocar-se, que les pèrdues provocades per les rates és de l'ordre de 2 a 3 mil milions de pessetes.

METODE DE LLUITA CONTRA LES RATES

Com diu molt bé el nostre company Dr. Arruebo, gran coneixedor i expert en la lluita contra les rates: "La lluita de l'home contra les rates va començar amb l'existència mateixa dels homes i mai no hi haurà vencedors ni vençuts".

En aquesta lluita l'objectiu primer ha d'ésser la localització de les rates, mirant si hi ha forats amb teranyines o sense, femta dura o blana, senyals de la seva presència, aliments o material rosegat, etc.

La lluita es planteja de dues maneres:

Lluita activa: Es la clàssica que es realitza a tot el món. Els mitjans utilitzats són: rateres, moi-

xos, cans, substàncies verinoses, etc. Però s'ha d'anar molt alerta, perquè avist les rates deixen de menjar allò que hem posat a la ratera tan aviat com observen la mort d'una companyona seva.

Els laboratoris continuament estan investigant i elaborant nous productes com esterilitzants químics, hormonals, etc., però sempre ocorre se n'escapa alguna i al cap de poc temps la població se refà.

També s'han posat al mercat amb gran propaganda aparells d'emissió d'ondes i ultrasons, però s'ha demostrat que el resultat sempre és nul.

Sembla que el millor resultat fins ara és el que s'obté utilitzant substàncies anticoagulants, ja que mata lentament mitjançant hemorràgies internes i les rates no associen aquesta mort amb el menjar.

Lluita passiva: Creim que és la manera més eficaç, ja que en aquesta lluita ens valem d'una de les seves qualitats que la naturalesa els ha donat. LA FACULTAT DE REGULAR LA SEVA FECUNDITAT D'ACORD AMB LES DIFICULTATS D'ALIMENTACIO I REFUGI, és a dir l'excés de població.

Després de tot això que hem dit, ¿quines mesures hem de prendre?

Segons el doctor Arruebo, aquestes:

- A) Lluita activa.
- B) Mesures constructives.
- C) Educació ciutadana.

De l'apartat A) ja n'hem parlat, però afegirem que no serveix de res que els municipis muntin campanyes de lluita amb raticides, si aquesta no és secundada i continuada pels ciutadans.

A l'apartat B) es poden incloure una sèrie de mesures que tant el govern com els municipis poden i haurien d'imposar, i no haurien de concedir mai llicències de construcció, sense prendre, entre d'altres, les mesures següents:

Les parets i mitjanades han de tenir a un metre d'altura un sortint de 10 cms. tot al llarg de la paret o mitjanada.

Les finestres més baixes hauran d'estar protegides amb reixat de filferro galvanitzat amb malla de 2 cms.

Els fonaments han de tenir una visera cap a fora de 30 cm. i situada a 60-80 cms. de profunditat. Això no fa falta, si el terreny, devora la paret, està urbanitzat.

Com i quan neix "Es penó de Sant Pere?"

Cap a l'any 1881, essent vicari de l'Església de Sant Pere de Búger, el frare carmelita exclaustat, Francisco Angel Vidal, l'Obreria de Sant Pere té unes despeses especials pel fet de la fabricació d'un penó, "Es penó de Sant Pere".¹

Aquest penó, que encara recordam haver-lo vist antany els dies de festa just enmig de la capella de la Puríssima i de Sant Antoni, costà entre la roba de domàs de seda, dues borles grosses de seda amb cordó i l'asta amb l'escut de llautó, uns 870 reials; els quals s'aconseguien gràcies a l'ajut d'una devota persona, com ens descriu el Llibre de l'Obreria:²

"Son cargo trescientos veinte reales dados por una devota persona a fin de hacer un pendón en honor del santo Apóstol".

"Son cargo doscientos reales producto de loferia que se hizo en la bendición del dicho pendón".

"Son data trescientos reales por 43 palmos de damasco de seda cormesi para el pendón de San Pedro".³

"Son data ciento ochenta reales por 35 palmos fleco de seda para el mismo pendón".

"Son data 80 reales por dos borlas grandes de seda con cordón para ornamento del mismo objeto".

"Son data trescientos diez reales por el hasta y escudo de latón por el citado pendón".

La diada de Sant Pere d'aquest any 1881 tingué un caire festós molt solemne, sobretot a l'Ofici, on tingué lloc la benedicció de l'esmentat penó, en el qual hi cantaren uns músics, cosa ben original per a la nostra vila:

"Son data cuarenta reales por el pago de algunos músicos que cantaron en el día de San Pedro".³

JOAN PONS I PAYERAS

¹ Cfr. "Llibre de comptes de la Obreria de Sant Pere 1750-1890". N.º 36. Arxiu Parroquial, Búger.

² Ibid. pps. 151 v. i 152.

³ Ibid. pàg. 153.

*Vos desitjam a tots,
unes bones festes de Sant Pere*

OBRA CULTURAL BALEAR

S'han de col·locar discos metàl·lics de 10 cms. als canons de gas, electricitat, telèfons, que passin d'un edifici a un altra.

Protecció de conduccions d'aigua, de gas, clavegueres, etc., per procediments adequats.

Si totes aquestes condicions fossin exigides, començaríem a guanyar la batalla a les rates en els nostres edificis i cases.

C) Educació ciutadana: Es podria aconseguir, per exemple, mitjançant conferències, publicacions com aquesta, etc., procurant convèncer els ciutadans que la lluita ha d'esser una cosa de tots, perquè, si no, la lluita està perduda per endavant.

¿Com podem col·laborar els veïns en aquesta lluita? Complint sempre aquestes normes que donam a continuació:

Mantenir ben nets els trasts o solars.

Treure el fems dins bosses de plàstic ben tancades. No deixar-les p'en terra, ni dins poals o contenidors destapats. Els poals o contenidors sempre s'han de tenir hermèticament tancats.

Treure el poal del fems a l'hora en què aproximadament passen els encarregats de recollir-lo.

Confiam que, coneixent una mica més aquest enemic nostre, prendrem consciència que, si no aportam tots el nostre granet d'arena, no és possible lluitar contra aquests animals amb l'èxit que destijam. Aquesta lluita ha d'esser constant i sense defalliments.

GUILLEM PALOU
Menescal

RECORDS D'ANTANY

GRUP DE JOVES DE BUGER (1932)
FESTES DE SANT PERE

Notícies del nostre poble

Municipals

Ha arribat al final la reforma del "Castellet" i part del carrer del Rosari, que fa una mica més d'un any que es va començar sabem que hi ha hagut, i que hi ha encara, algunes queixes de veïnats que es creuen perjudicats.

Som de l'opinió que, a pesar de tot, la reforma no ha quedat malament, encara que potser hauria pogut quedar millor.

Fossa assèptica

A la part de Llevant s'ha començat la tan esperada i necessària depuradora. Desitjam que les obres no es facin interminables, a fi d'acabar amb tants de perjudicis com ocasiona a una sèrie de veïnats. La deixadesa i negligència dels responsables de les instal·la-

cions de les tuberies que s'havien fet abans, per a la conducció de les aigües residuals.

Camp de futbol

Ens han informat que amb motiu de les festes patronals s'estrenarà la il·luminació del Camp Municipal d'Esports.

Asfaltat

Ens havien promès que s'asfaltaria amb conglomerat asfàltic el nostre carrer Major abans de les festes de Sant Pere; però segons les nostres notícies, aquesta millora ha estat ajornada per a una altra ocasió.

Plaça de Sant Pere

Ja fa tres anys que es va inaugurar la reforma d'aquesta plaça que ben segur que no estava acabada, sinò que, després de tot aquest temps transcorregut, segueix igual que antes.

Centenario "Sa Nostra"

1882

1982

1882

1982

Un Siglo 100% Balear

X ANIVERSARI
DE L'HOMENATGE A LA VELLESA
¡BONES FESTES A TOTS!

CAJA DE BALEARES
"SA NOSTRA"

Consultori Mèdic Municipal

Ja està funcionant a ple rendiment el nou consultori, que ha estat instal·lat als baixos de l'edifici, propietat de l'Ajuntament, situat al carrer Major, número 2, i està atès pel Dr. Miquel Jaume Nadal i per l'ATS Josep Miquel González Rodríguez.

Subministre d'aigua

Són moltes les queixes que hi ha per part dels nostres veïnats respecte al subministre d'aigua que efectua amb una certa irregularitat el nostre Ajuntament. Des de les pàgines d'aquest periòdic voldríem fer una crida a la bona voluntat del Consistori a fi que hi posi remei per tal d'evitar mals més grossos, sobretot ara que ja estam en ple estiu.

Si una imatge val per mil paraules, aquí en teniu una mostra: a Búger es fan panades tot l'any. Són de pèsols, però no deixen de ser panades.

M. PERICAS

Ara fa 50 anys:

Que dia 28 de juny, vigília de Sant Pere, solia celebrar-se al carrer Major un gran concert a càrrec de la Banda de Música de Búger o de la d'algun altre poble de la comarca.

L'any 1932 va tocar el torn a la famosa Banda de Selva, que dirigia el gran músic mallorquí Bartomeu Oliver.

El sopar que els va servir Madò Coloma del cafè Ca'n Guixa va costar la quantitat de 49'50 pesetes i la banda estava formada per més de 30 músics.

Els pins que es varen utilitzar per fer els arcs de triomf que es varen aixecar amb motiu de les festes patronals varen costar 25 ptes.

Dia 28 de setembre de 1931 l'Enginyer en Cap de la Diputació Sr. A. Parietti va comunicar la notícia que dia 29 s'havia aprovat el projecte de construcció de la nova carretera que uniria Búger a Sa Pobla, una de les millores de més transcendència que s'han duit a terme a Búger en el transcurs d'aquest segle. Això es poder aconseguir gràcies a l'interès que hi va posar el qui llavors era Batle de Búger i Diputat Provincial Joan Alemany i Villalonga.

Ara fa 100 anys:

En data de dos de desembre de 1881 es va donar per bona l'elecció dels terrenys on s'havia de construir l'actual cementiri municipal.

Havien nomenat una comissió a posta i, després de visitar diferents terrenys i d'estudiar els pros i els contres, es varen decidir pels de Son Purdot. Aquest terreny es considera el més indicat, ja que té l'avantatge de ser de terra argilosa i gens pedregosa i també pel fet d'estar apartat de les cases habitades i lluny dels dipòsits d'aigua potable.

També es va tenir en compte la forma del terreny, que era rectangular i la situació, ja que confronta per una part amb el camí que va de Búger a Sa Pobla i, per altra part, amb el camí de la Vaca.

Aquests terrenys eren propietat dels hereus de Francesc Siquier i d'Apol·lònia Siquier.

La finca va ésser examinada per tres facultatius, llicenciats en Medicina, Cirurgia i Dret Dr. Joan Bennàssar i Pons, Dr. Joan Bennàssar i Bennàssar i Dr. Joan Bisquerra i Bennàssar, veïns de Campanet, els quals havien d'informar mancomunadament sobre el particular, cosa que varen realitzar satisfactoriament.

La finca es va estimar a 10 ptes., el destre superficial, l'estingida mesura mallorquina, o sigui a quatre mil pessetes els 7.103 metres quadrats (una quarterada). No sabem exactament les mides del terreny, però aproximadament té un quartó, una quarta part d'una quarterada, i degueren costar unes 1.000 ptes.

L'Ajuntament llavors estava constituït pel Batle Sr. Miquel Payeras Pascual i els Regidors Joan Fiol, Francesc Alemany i Bartomeu Mora. El Secretari era Miquel Payeras.

M. P.

NECROLOGIQUES

En Miquel Payeras Capó, a l'edat de 81 anys, va passar a millor vida el passat mes de maig. Volem fer arribar als seus fills, fills polítics, nebots i a tots els altres familiars i, especialment al seu nét i col·laborador nostre i amic En Joan Pons i Payeras el nostre més sentit condol.

També ens ha deixat N'Andreu Martorell Siquier, quan havia acabat de complir 69 anys. Era molt conegut en el ram dels taxistes de Palma, ja que durant molts d'anys havia estat el representant dels de l'aeroport de Son Bonet primer i dels de Son Sant Joan després. Rebi la seva viuda Maria, els seus fills, néts i tots els altres familiars el nostre viu sentiment de condol.